

Štev. 9.

Leto 8.

Izhaja dvakrat na mesec.

Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravnništvo:

Ljubljana, Miklošičeva c. (palača Del. zbornice) kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.

Novi delavski pravilnik.

Dne 11. maja 1933 je g. minister obračaja podpisal delavski pravilnik, ki je bil že dne 20. maja objavljen v Službenem listu in je tako s tem dnevom stopil v veljavo.

V informacijo vsem železničarjem objavljamo danes spremembe, ki jih prinaša novi pravilnik.

Pravilnik velja samo za delavsko osebo. Dosedanji pravilnik pa je veljal tudi za pisarniško osebo, dnevnikače in dijake železniške šole.

Pogoji za sprejem v službo so ostali isti kot doslej.

Sistem plač je ostal isti kot doslej in se dele plače na osnovno dnevno ter povečano dnevno.

Napredovanje je razdeljeno na 12 stopenj ter doseže delavec zadnjo stopnjo po 36 letih službe.

Prejemki so po novem delavskem pravilniku znižani ter objavljamo v primerjavo tabele:

Službena leta:	Pomožni delavec: stara — nova plača:		Polkvalificirani: stara — nova plača		Kvalificirani: stara — nova plača	
1	22.—	19.80	24.—	21.60	26.—	23.40
2—3	24.—	21.60	26.—	23.40	30.—	27.—
4—6	26.—	23.40	28.—	25.20	34.—	30.60
7—9	27.—	24.30	30.—	27.—	38.—	34.20
10—12	28.—	25.20	32.—	28.80	42.—	37.80
13—15	29.—	26.10	34.—	30.60	46.—	41.40
16—19	30.—	27.—	35.—	31.50	48.—	43.20
20—23	31.—	27.90	36.—	32.40	50.—	45.—
24—27	32.—	28.80	37.—	33.30	52.—	46.80
28—31	33.—	29.70	38.—	34.20	54.—	48.60
32—35	34.—	30.60	39.—	35.10	56.—	50.40
36—42	35.—	31.50	40.—	36.—	58.—	52.20

Novi delavski pravilnik je torej zmanjšal plače napram pravilniku iz leta 1930 ter pomenja nadaljnjo poslabšanje za delavce vsled tega, ker ne vsebuje več določbe, da **obdrži vsak delavec najmanjše one prejemke, katere uživa danes.** Pač pa vsebuje v čl. 20 določbo, da se onim delavcem, ki prejema sedaj večje prejemke, kakor jih predvideva novi delavski pravilnik, **znižajo njih uvečane plače na izmero, ki jo predvideva novi pravilnik.**

Poleg v tabeli navedenih osnovnih plač pa zamore dobiti vsak delavec še uvečano plačo, in sicer: navadni delavec do 30%, polkvalificirani do 40% in kvalificirani do 50%.

Nova je določba, da se delavcu dotično leto, v katerem ni delal najmanj 200 delovnih dni, ne računa za napredovanje.

Predpisi za pridobitev stalnosti so ostali enaki kot doslej, t. j. da se dobi stalnost po 3 letih službe, ako dotični delavec tedaj še ni prekoračil 36. leto starosti.

Predpisi o dopustu so ostali isti kot doslej t. j., da ima stalni delavec pravico do 10 službe na 10 dni, do 20 let na 15 dni in preko 20 let na 20 dni dopusta.

Izjema je narejena edino za one delavce, ki so bili v službi že dne 28. oktobra 1923 in za uslužbenca bivše južne železnice, kateri do dne 1. julija 1930 niso prekinili železniške službe; ti delavci imajo pravico na dopust ne oziraje se, ali so stalni (torej ne oziraje se, če so prišli na železnico starejši od 33 let).

Prestanek službe. Stalnemu delavcu prestane služba po istih predpisih, ki so veljali doslej. Nova je le določba, da prestane služba delavcu s 60. letom starosti. Tedaj se mu služba odpove ne oziraje se, ali je že dobil pravico na pokojnino ali ne.

Delovni čas. Predpisi o delovnem času so ostali isti kakor doslej.

Čezurno delo ob nedeljah in praznikih pa je znižano od 100% na samo 50%.

Nova je določba o zmanjšanju delovnega časa (**brezplačni dopusti**), s katero je odrejeno, da se mora delavcu (samo stalnemu) zasigurati mesečno 20 delovnih dni. V ta delovni čas pa se vračuna tudi bolovanje, letni dopust in dopust po privatnem poslu.

V novem pravilniku so v posebnem poglavju predvideni tudi **potni in selitveni stroški ter premije in akordi.**

Predpisi za potne stroške so ostali isti kot doslej (kvalificirani delavec dobi za prvih 10 dni po 40 Din dijet, nadalje pa po 25 Din; polkvalificirani po 30 Din odnosno 20 Din in navadni delavec po 25 Din odnosno 15 Din).

Nova je le določba, da dobi delavec v slučaju premestitve iz službenih ozirorov tudi povračilo stroškov, in sicer za se celo dnevno, za vsakega člana po

četrtno dnevno ter brezplačen prevoz za se in pohoštvo.

Predpisi za premije so ostali isti, nova je le določba, da **bo minister pravčasno zmanjšal premije in akorde ter dijete, ako ne bi bilo zadosti kredita do konca leta.**

Predpisi glede delavskih zaupnikov so ostali enaki kot doslej ter niso priznani zaupniki po zakonu o zaščiti delavcev, marveč bodo mogli biti zaupniki samo stalni delavci z nad 12 let članstva v penzijskem fondu.

Nova je določba, da mora vsak stalni delavec povodom pridobitve stalnosti položiti prisego.

V delavski pravilnik so vnesene tudi vse določbe glede organizacij, ki so veljale doslej le za nastavljenno osebo. Enako se vnese v novi pravilnik iz zakona o drž. promet. osobju vse določbe o povračilu škode.

Zelo so izpopolnjeni disciplinski predpisi, dasi je ostal disciplinski postopek enak dosedanjemu ter ne predvideva nikake disciplinske obravnave, pač pa našteva 22 disciplinskih prestopkov.

Penzijski predpisi so ostali v glavnem popolnoma enaki dosedanjim. Edine izjeme so: Članarina je določena na: za profesionaliste 63 Din, za polkvalificirane delavce 45 Din, za navadne delavce 36 Din.

Članarina je torej znižana mesečno za 4 do 7 Din.

Zelo občutno pa je znižana višina penzije ter je znižanje razvidno iz sledeče tabele:

Vrsta delavca	Penzija stara - nova po 12 letih		Penzija stara - nova po 36 letih	
pomožni delavec	285.—	256.—	729.60	655.36
polkvalificirani	360.—	324.—	921.60	829.47
kvalificirani	500.—	450.—	1280.—	1152.—

Delavec torej **prihrani na zmanjšanem prispevku letno 48 Din, izgubi pa**

na penziji po 12 letih članstva 348 Din letno, odnosno po 36 letih članstva 990 Din letno, profesionalist pa prihrani letno 84 Din, izgubi pa pri končni penziji letno 1536 Din in ta regulacija nikakor ni v prilog delavstvu.

Novi pravilnik enako predvideva v čl. 129, da mora delavec plačati **naknadno članarino za ves čas priznanega članstva, in sicer v 120 obrokih**, tako da en obrok naknadnega vplačila ne sme biti manjši od rednega mesečnega prispevka.

Uprava pokojninskega fonda in skupščine je odrejena s popolnoma istimi predpisi, kakor so veljali doslej.

Nova je v penzijskih predpisih le določba za slučaj nastavitve delavca. Če je delavec nastavljen, zamore v roku 6 mesecev od dneva nastavitve dvigniti dotlej vplačano članarino iz penzijskega fonda. Če pa članarino pusti v penzijskem fondu, potem ima v slučaju, da mu služba prestane predno dovrši 10 nastavljenih let, pravico, da se mu odmeri penzija po delavskih predpisih, ako ima skupno 12 let članstva v delavskem penzijskem fondu. Seveda mora doplačati za dotični čas članske prispevke.

V prehodnih odredbah je končno še nova določba, da se lahko sprejme v penzijski fond tudi one delavce, ki so prišli na železnico starejši od 33 let, ako so nastopili železniško službo pred 28. oktobrom 1923.

Novi delavski pravilnik torej ni rešil zadovoljivo delavskega vprašanja in ni ugodil upravičenim zahtevam delavstva. Slabe strani novega pravilnika so: znižanje prejemkov napram pravilniku

iz leta 1930, znižanje odškodnine za čezurno delo, veliko znižanje penzij, možnost ukinitve odškodnin za premije, ako je premalo kredita, legaliziranje brezplačnih dopustov, poostreitev disciplinskih predpisov in kakor pri vseh dosedanjih pravilnikih — velika nejasnost posameznih odredb.

Novi pravilnik ni rešil vprašanja delovne oblike delavstva, ni rešil vprašanja naknadnih prispevkov za penzijski fond, ni rešil vprašanja postranskih prejemkov (nočnih doklad itd.) delavstva, ni rešil vprašanja avtomatičnega napredovanja, ni znižal službene dobe za dosego polne penzije, ni rešil vprašanja delavskih zaupnikov in paritetne uprave pokojninskega fonda.

Proti vsem tem slabim in nerešenim stvarim pa stoji kot edini plus priznanje dopusta onim, ki so prišli na železnico starejši od 33 let ter povrnitev prispevkov za slučaj nastavitve, odnosno priznanje penzije po delavskih predpisih, ako ne zadobi dotičnik pravice na penzijo po zakonu o državnem prometnem osobju.

Predlogi, ki jih je stavilo delavstvo, so ostali zaenkrat glas vpijočega v puščavi. Delavske organizacije se ni pristavilo k sodelovanju pri izdelavi pravilnika.

Zato je naloga slehernega delavca na železnici, da posveti vse svoje moči akciji za takojšnjo spremembo tega pravilnika, katero bo delavstvo doseglo, čim bo izprevidelo, da je njegova moč le v enotni delavski organizaciji.

Naša parola je: **Zahtevamo spremembo tega pravilnika in izdelavo definitivnega delavskega pravilnika ob sodelovanju zastopnikov delavske strokovne organizacije.**

Zadeva s. Krajnika in tovarišev.

Vsem železničarjem je znano, da so bili leta 1928. odpuščeni posamezni delavski zaupniki v kurilnici Maribor, in to brez vsakega razloga. Ker jim železniška uprava ni pripoznala pripadajočih penzij, so vložili pri okrajnem sodišču tožbo ter so tožbo v prvih dveh instancah dobili. Zastopnik državnega zaklada se je pritožil na najvišjo instanco (stol sedmorice v Zagrebu) in ta je sedaj izdala razsodbo:

Potrdi se razsodba prvih dveh instanc v zadevi s. Hartberger Franca, kateremu se pripozna penzijo ter se obsodi državni zaklad na plačilo stroškov revizijskega postopanja.

Tožbe s. Krajnika ter ostalih udeležencev pa se vrnejo nazaj prvi instanci, ker ni presojala, ali so tožitelji zagrešili kak prestop, kateri bi opravičeval železniško upravo, da jih takoj odpusti iz službe. Ker je sodišče opustilo ta dokazilni postopek, je bila dosedanja razprava nepopolna in jo je treba v tem pravcu spopolniti.

Po petih letih je torej prišel prvi s. Hartberger do svoje pravice. Čestitamo s. Hartbergerju k temu uspehu v prepričanju, da bodo tudi ostali tožitelji v doglednem času dosegli izplačilo penzije, katere jim je bila doslej že v dveh instancah prisojena, ker bodo prav lahko dokazali pred sodnijo, da niso zagrešili niti najmanjšega prestopa proti službenim predpisom.

Delavske družine propadajo.

Iz vseh krajev ljubljanske direkcije je dobivala centrala tekmo meseca maja obupne dopise iz vrst delavstva, ki je bilo obsojeno na 6-, 10- da celo 16-dnevni brezplačni dopust. Delavstvo je popolnoma upropaščeno in izčrpano, kajti pri današnji slabi plači in brezplačnih dopustih ne zasluži niti za hrano za

enkrat na dan, istočasno pa se zahteva od njega vedno več dela.

Shodi, ki so se vršili ta mesec v raznih podružnicah, so jasno pokazali, da je dosegla beda v delavskih družinah vrhunec.

Progovna sekcija Ptuj je izdala po nalogu direkcije sledeči odlok:

1. počenši s 25. majem 1933 morajo delavci 4 dni mesečno biti na brezplačnem dopustu ter ne smejo narediti več, kakor 20 delovnih dni v juniju, 19 v juliju in 22 v avgustu 1933.

2. Delavskemu osobju se ukinejo do nadaljnjega plačani dopusti, ker imajo itak v mesecu 4 dni brezplačnega dopusta. Izvzeti so le nujni slučaji (smrt itd.).

3. Progovnim čuvajem se ukinejo do nadaljnjega dopusti. Izrabo dopusta se jim dovoli samo, če si preskrbe nadomestnika sami in ga tudi sami plačajo.

Dužnost

svakoga člana saveza je, da pridobije bar jednoga novoga člana!

Vprašanje okrajnemu sodišču v Ljubljani.

Jernejčič Franc, upokojeni železničar, je vložil tožbo proti državnemu zakladu radi izplačila delavske difference iz leta 1923. Razprava se je izvršila že dne 19. januarja 1933 ter je sodnik izjavil, da bo izdal razsodbo pismeno.

Ker gre za enega najstarejših dolgoletnih državnega crarja napram svojemu uslužbencu, ki živi danes v izredno težkih razmerah, vprašamo okrajno sodišče, kdaj bo izšla ta razsodba?

Strokovni vestnik.

Vdove delavcev morajo plačati celotne naknadne prispevke za penzijski fond.

Vdova po umrlem s. Breznik je vložila na Državni svet pritožbo proti rešenju o odmeri penzije, ker ji je uprava fonda predpisala, da mora plačati za nazaj vso še neplačano članarino pok. moža za penzijski fond in to v znesku Din 11.755.

Državni svet je z razsodbo štev. 37.443 od 14. dec. 1932 razsodil, da pritožba ni utemeljena na zakonu ter da mora vdova v smislu določb čl. 128 delavskega pravilnika iz leta 1930 plačati za nazaj celotne prispevke, če prav dobi samo polovično penzijo.

Pojasnilo o kilometraži vlakospremnega osobja.

Pod štev. G. D. 20.492-33 je ponovno uveljavljeno tolmačenje, da vsakopremno osobje nima pravice na zaračunanje kilometraže za premik v dispozicijskih postajah in vmesnih postajah, ker se vlakospremnemu osobju zaračuna v številu kilometrov le dejansko prepotovano število kilometrov.

Čezurno delo za delavce.

Pod štev. G. D. 34.021-33 je minister saobračaja odobril sledečo tolmačenje:

Čezurno delo pripada le kvalificiranim, polkvalificiranim in navadnim fizičnim delavcem, ne pripada pa pavšalnim in pogodbenim delavcem.

Zaračunavanje stanarine za službena stanovanja v slučaju premestitve.

Pod štev. G. D. 25.117-33 je minister saobračaja odredil, da uslužbenec, ki je premeščen in se preseli iz manjšega v večje stanovanje odnosno obratno, ne doplača za dotični čas stanarine, ako je večja, odnosno jo tudi ne dobi povrnjene, ako je manjša.

Če pa se uslužbenec med mesecem izseli iz službenega stanovanja vsled premestitve in ne dobi novega službenega stanovanja, se mu preveč plačana stanarina povrne. Če pa se med mesecem vseli v službeno stanovanje, pa mora plačati stanarino za dotične dneve, od kar se je vselil.

Računanje radniške službe za penziju po § 258. tč. 3 zakona.

Generalna direkcija državnih železnica objavila je pod br. 33.287-33 sliedeče rešenje Glavne kontrole:

Po predstavi g. Ministra saobračaja u aktu G. D. Br. 1683 od 11. marca 1933: »da li se služba stalnog radnika, u koliko odgovara dnevničarskoj službi iz glave X. zakona ili u koliko su za sporno vreme uplaćeni ulozi u tada postojeće provizije fondove za radnike, računana za penziju po tč. 3 § 158. zakona o drž. saobr. osoblju, a po ispunjenju uslova iz § 121. istog zakona.« Glavna kontrola na svojoj opštoj sjednici od 25. aprila 1933 odlučila je, da se takva služba ne računa za penziju.

Rešenje o administrativnim kaznama mogu obuhvatiti samo kazne iz § 190 zakona.

Primećeno je, da pojedine direkcije u rešenju o administrativnoj kazni donesu kao sporednu kaznu premještaj, smenjivanje sa jedne dužnosti na drugu i tome slično.

Kako § 190 zakona ne predviđa ove vrste kazne, a direkcija uvijek ima mogućnosti da jednog službenika po potrebi službe premjesti, smeni itd. naredila je Generalna direkcija, da se u rešenjima po administrativnoj kazni ne unose i druge sporedne kazne kao premještaj, smena i tome slično.

Uredba o rangi strokovnih šol u primjerjavi s srednjo šolo.

V Službenih novinah od 10. maja 1933 je minister prosvete objavil uredbu o rangi strokovnih šol, ki je z ozirom na § 8 zakona o državnem prometnem osoblju važna tudi za železničarje in jo vsled tega objavljamo v izvlečku:

Izobrazbi dveh razredov srednje šole odgovarjajo in predstavljajo predpisano šolsko izobrazbo zvaničnika I. kategorije sledeće šole:

1. podoficirske šole (dveletne in 18 mesečne), vseh vrst orožja vojske in mornarice, nadalje bolničarska podoficirska šola, pomorsko podoficirska zrakoplovna šola, vojno podkovska šola,

specijalna mehaničarska šola ministarstva pošte,

triletna splošna obrtna šola (ako dotične osebe ostanejo v svoji stroki), triletna obrtno trgovska šola, dveletne nižje poljedelske šole, praktične poljedelske šole, specialne poljedelske šole, vinarsko kmetijske šole, vinarsko sadjarske šole in kmetijske šole, dveletni tečaj ženskih ročnih del pri Srednji tehnični šoli v Ljubljani,

dvorazredna državna javna risarska šola v Ljubljani,

triletna cerkveno glasbena šola v Celju,

dveletna strojna šola v Škofji Loki,

dveletna državna obrtna šola v Sarajevu,

dveletna gozdarska šola v Sarajevu,

višji kurs gozdarske šole v Aleksincu,

Darul mualimin v Sarajevu.

2. Izobrazbi nepopolne srednje šole, ki odgovarja šolski kvalifikaciji za zvanja od 10. do vštete 7. položajne skupine uradnikov odgovarjajo: višja gradbeno-obrtna šola z usposobljenostnim izpitom, štiriletna železniško-obrtna šola, dveletna industrijska šola, strojna podoficirska mornariška šola, vojno sanitetna šola, vojno veterinarska šola, vojno glasbena šola,

trgovska strokovna šola z odhodnim izpričevalom,

dvorazredna trgovska šola s končnim izpitom,

štirirazredne nižje poljedelske, sadjarske in kmetijske šole,

prejšnja osemrazredna višja ljudska šola,

trirazredna meščanska šola v Dravski in Primorski banovini do inkl. 31. okt. 1925,

nižja strokovna rudarska šola v Knjaževcu, Zenici in Celju,

štiriletni nižji tečaj ženske strokovne šole,

štirirazredna meščanska šola pri Uršulinkah v Ljubljani,

trirazredna mizarsko mojstrska šola pri tehnični šoli v Ljubljani,

trirazredna državno obrtna šola v Sarajevu,

trirazredna obrtna šola v Splitu,

dvorazredna trgovska šola v Splitu,

štirirazredna obrtna državna šola v Zagrebu,

bivša strojna šola vojne mornarice v Poli.

V uredbi je naštetih še vse polno drugih šol in železničarji, ki se zanimajo, ali njihova šolska izobrazba, ki eventualno tu ni našeta, odgovarja dvem ali štiri razredom srednje šole, naj pišejo na uredništvo »Ujedinjenega Železničara«, ki jim pošlje tozadevna pojasnila.

Iz intervencij.

V zadnjem času je centrala Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije izvršila već intervencij, od katerih objavljamo le najvažnije:

Za rešitev delavskih vprašanj, t. j. ukinjenje brezplačnih dopustov, zasnivanje osemurnega delovnika, ukinjenje naknadnih odtegljajev za delavski penzijski fond, priznanje delavskih zaupnikov itd. je savez na podlagi zaključkov delavske konference v Zagrebu poslao spomenice Ministarstvu saobračaja, Generalni direkciji, vsem direkcijam, narodnim poslancima in senatorima.

Zmanjšanje kuluka za po 1. januarju 1931 upokojene delavce. Ko je bil letos odtegnjen kuluk upokojenim delavcem, ki so bili upokojeni po 1. januarja 1931 ter so morali plačati za kuluk 1/10 svojih mesečnih prejemkov, je savez vložil predstavku na ministarstvo gradjevin, da odredi, da bi delavci, ki prejemaju pokojnino v enem samem znesku, plaćali kuluk na podlagi letnega davka, torej tako, kakor aktivni delavci in profesionisti. Ministarstvo gradjevin je z odlukom M. G. štev. 9559 od 7. aprila 1933 ugodilo našoj intervenciji ter odredilo, da se kuluk plaćuje na podlagi letnega davka. Upokojeni delavci so že dobili povrnjene difference, ki znašaju po 40 do 70 Din.

Intervencije za območje ljubljanske direkcije. Začetkom maja je savez predložil g. direktorju Čugmusu sledeću predstavku:

1. Brezplačni dopusti pri progovnih sekcijah. Te dni so posamezne progovne sekcije in signalna delavnica obavestile delavstvo, da se zopet uvede brezplačni dopust, in sicer različno od 4 do celo 12 dni mesečno. Ta ukrep je povzročil med delavstvom naravnost obupno razpoloženje, ker bo imel za posledico popolno propadanje delavskih družin. Prosimo, gospod direktor, da bi te odredbe anulirali.

Da se za budoće prepreči ponovno uvajanje brezplačnih dopustov ter naredi tudi progovno delavstvo za železničarje, prosimo, da bi odredili, da se točno določi oni stalež progovnega osobja u vseh progovnih sekcijah, ki je za izvršitev rednih del na progi neobhodno potreban. Tako sistematizirani stalež delavstva naj se redno zaposluje, za izredna dela pa sprejme pogodbene delavce. Dokler se ta določen stalež ne doseže, naj se da progovnim delavcem prvenstveno pravico na premeštivanje na vsa izpraznjena mesta delavcev u kurilnicah, skladištih ter prometu, da se ne bi pri eni jedinici sprejemalo novih delavcev, medtem ko bi pri drugi jedinici stari, že desetletja zaposleni delavci morali biti na brezplačnem dopustu. Uverjeni smo, da bi se tudi s premeštivanjem na lastno prošnju u druge kraje ljubljanske direkcije, kjer so prosta mesta, dalo zaposliti del progovnih delavcev, zlasti onih, ki so navezani edino le na zaslužek pri železnici, ker nimaju nikakoga premoženja, nepremičnin, ter moraju najemati tuja stanovanja.

Če bi se na ta način izvajala spopolnitev izpraznjenih mest, smo uverjeni, da bi se u najkraćem času izenaćil stalež osobja ter bi brezplačni dopusti popolnoma odpadli.

2. Sprejemi reduciranja nazaj u službu. Pred 14 meseci se je izvela većja redukcija osobja, pri kateri so bili prizadeti predvsem skorać vsi dnevničarji pri prometu ter časni delavci. Na tozadevne intervencije smo dobili

doslej vedno odgovor, da bodo sprejeti nazaj na izpraznjena mesta z novim budžetom. Kljub tomu, da je bilo pretežno število nastavljenega osobja upokojenega ter se je stalež zelo zmanjšao, do danas reduciranja še niso bili vpoklicani ter prosimo, gospod direktor, da bi odredili, da imaju reduciranja prvenstveno pravico za zopetni sprejem u službu, ter da bi se ta sprejem čimpreje izvel.

3. Spopolnitev staleža osobja. U posameznih domicilnih postajah je stalež nastavljenega osobja skraćan na minimum, tako da komaj zadostuje za izvršitev predpisane službe, ni pa nikakih nadomestnikov za dopuste, bolne, pojaćan promet itd. Poleg tega se vodi u evidencah na pr. med vlakospremnem osobjem većje število bivših vlakospremnika, ki pa vrše sedaj popolnoma drugo službu. Isto velja seveda tudi za premikalno in kretniško osobje. Tako izgleda na videz stalež dotičnoga osobja velik, u resnici pa je dosti manjši, ker vrši već teh uslužbenec službu u skladištu, pri vratarjih ali kje drugde. Poleg toga pa je većje število uslužbenec, ki so u trajnem bolniškom staležu, ker čekaju na upokojitev. Prosimo, da se s tem načinom vođenja evidenc preneha ter da se uslužbenca, ki postane trajno nesposoben za gotovo službu, dodeli takoj u evidencu one kategorije, katere službu vrši, pri prejšnjoj kategoriji pa da se stalež dopolni.

4. Uvedba daljšega delovnega časa na postajah. Po nalogu direkcije se namerava s 15. majem uvesti za posamezne vrste službe celo na najvišjih dispozicijskih postajah dalši delovni čas in celo 24/24 urni turnus za vratarje, lampiste, u skladišćni službi itd. Pripominjamo, da je to podaljšanje službe kršitev še vedno veljavne uredbe o doloćanju delovnega časa ter pomeni ukinjenje uzakonjenoga osemurnega delovnika. Preobremenitev uslužbenec bi imela sigurno slabe posledice tako u zdravstvenih ozirih, kakor pri vestnosti izvrševanja službe, ter ne bi pri tem trpelo samo prizadeto osobje, marveć tudi želez. uprava. Prosimo, gospod direktor, da bi preprećili uvajanje daljšega delovnega časa ter odredili, da se uredba o doloćitvi delovnega časa iz leta 1920 striktno izjavja, kar bo zadovoljilo osobje ter doprineslo koristi tudi državni prometni ustanovi.

Zahteve delavstva iz zagrebske konference so še vedno u veljavi. Konferenca je konstatala:

1. da se u poslednjih budžetskih letih radi »uravnoteženja budžeta«, »zaćasnega prenehanja plaćevanja reparacija«, »zmanjšanja cen življenjskih potrebsćin« in končno »premalih kreditov« konstantno zniževali prejemki delavskoga osobja, uvedli brezplaćni dopusti ter konćno uvedla tudi redukcija osobja, kar vse je imelo za posledicu, da je kupna moć železniških delavcev padla na najnižjo stopnju. Plaće delavcev niso zadostne niti za golo življenje ter o kakem kulturnem napredovanju ni niti govora.

2. da do danas še ni rešeno vprašanje postranskih prejemkov delavskoga osobja, katero nima pravice na doćatek za noćno delo, povraćilo selitvenih stroškov ter ostalih prejemkov, kateri pripadaju nastavljenemu osobju za izvrševanje iste vrste službe.

3. da do danas še ni izplaćana delavska diferenca, katero dolguje državna prometna ustanova delavstvu že od leta 1923.

4. da se ob priliki nastavitve delavske služba ne vraćuna za napredovanje in tuđi ne za penziju.

5. da z delavskim pravilnikom iz leta 1930. delavsko vprašanje ni rešeno, marveć da je položaj delavstva še poslabšao s podaljšanjem službene dobe za pridobitev pravice na penziju, kakor tuđi pravice na polno penziju, uvedbe naknadnih vplaćil za penzijsko zavarovanje ter ostalimi odredbami, s katerimi so delavstvu odvzete nekatere do sedaj vživane pravice.

6. da se istoćasno z uvajanjem redukcij uvaja posebno u turnusih 10, 12 in celo 16urni delovnik brez odšćodnine za ćezurno delo.

Vsa ta poslabšanja, kakor tuđi povećanje indirektnih davkov ter ukinjenje stanovanjske zašćite so dovela delavske družine u neznosen položaj, kateri bo imel za posledicu propadanje širokih delavskih mas, ako se pravoćasno položaj delavstva ne zboljša.

Na podlagi teh konstatacij sprejema delegatska konferenca delavskoga osobja sledeću resolućiju:

1. da se takoj definitivno redigira pravilnik o pomoćnom osobju, in sicer s sodelovanjem delavskih strokovnih organizacija ter zagantira delavcem najmanj one pravice, ki so jih užívali, in sicer:

a) da se prizna avtomatićno stalnost vsem delavcem, ki so že bili stalno, odnosno, ki so bili ćlani preje obstojećih provizijskih zavodov;

b) da se zasigura avtomatićno napredovanje delavcev po službenih letih ter ućine sistem uvećanih plać;

c) da se prizna delavcem pravico na vse postranske prejemke, delovno in službeno obleko, kakor tuđi enake vozne ugodnosti, kakor pripadaju nastavljenemu osobju, ter iste vozne ugodnosti tuđi po upokojitvi;

d) da se ućine naknadne odtegljaje za penzijski fond;

e) da se odobri nadaljevanje fakultativnoga ćlanstva u bolnišćkom fondu tuđi upokojenim delavcem;

f) da se ućine sedanjí akordni in premijski sistem, ki unićuje delavstvo ter škoduje tuđi prometni ustanovi, a istoćasno poviša delavske plaće odgovarjajuće draginjskim razmeram;

2. da se takoj ućine 10% znižanje delavskih plać, ki je bilo izvršeno s 1. X. 1931 in 1. IV. 1932 radi uravnoteženja budžeta, ter zopet povrne delavcem one plaće, ki so jih vžívali pred redukciju, ker so cene življenjskih potrebsćin in posebno še stanovanj u tem času zelo narastle;

3. da se priznava pri nastavitvi vsa leta delavske službe za pridobitev pravice na penziju, kar je bilo priznано z vsemi dosedanjimi in tuđi predvojnimí zakoni in službenimi pragmatikami;

4. da se ućine plaćevanje kuluka za delavce prometnih ustanov, ker so delavske plaće daleko pod eksistenćnim minimumom;

5. da se podvzame vse potrebno za ukinjenje brezplaćnih dopustov ter zagantira delavcem polno zaposlitev za vse delovne dni u mesecu;

6. da se takoj izplaća diferenca iz leta 1923. železnišćim delavcem;

7. da se delavcem redno podeljuje letni dopust brez vsake takse, ter ućine odredba generalne direkcije, da se mora dopust izrabiti u dveh obrokij;

8. da se takoj prizna stalnost in pravico na letni dopust vsem delavcem, ki so bili ćlani prejšnjih provizijskih zavodov, ne oziraje se, ali so bili pri nastopu službe stariji od 33 let;

9. da se ućine naknadne odtegljaje za delavski penzijski fond ter vraćuna u ćlanstvo novega fonda vse ćlanstvo u prejšnjih provizijskih zavodih brez doplaćil;

10. da se ućine dosedanjí naćin budžetiranja (po katerem se odobre krediti za delavstvo u skupnem znesku zajedno z materijalnim krediti), ki ima za posledicu, da se vrši šćednja na raćuni delavskih plać samo, da se lahko redno nabavlja materijal. Že za tekoće budžetno leto naj se ta kredit loći u dve poziciji posebej za prejemke in posebej za nabavu materijala;

11. konferenca konćno apelira na ministarstvo saobraćaja, da odredi takojšen sprejem u službu vseh onih, ki so bili vsled pomanjkanja kreditov reducirani zaćetkom budžet. leta 1932-33.

Iz oblasnih sekretarijata.

UPOZORENJE SVIM PODRUŽNICAMA.

Zaključkom zemaljske konferencije delegata radničkog osoblja, koja je u svakom pogledu dobro uspjela, svršili smo jedan važan zadatak: obnovljeno i pojačano je nastojanje oko popravka moralnog i materijalnog položaja željezničkih radnika. Težnje željezničkih radnika zbijene su u nekoliko rezolucija, u desetak jasnih točaka. Te rezolucije dostavljene su na sva mjerodavna mjesta, o njima je opširno izvještena sva javnost. Nitko ne može reći, da mu nije poznato, što željeznički radnici traže in što treba učiniti, pa da se njihov nesnosan položaj izmjeni na bolje. Najmanje smije to biti nepoznato željezničkim radnicima! Svi delegati, koji su sudjelovali na konferenciji, dužni su, da (ako već nisu) čim prije sazovu sastanak svih željezničkih radnika iz dotičnog mjesta i na njem podnesu opširan izvještaj o svemu, što je konferencija u Zagrebu radila i zaključila. Tom zgodom mora se željezničke radnike upozoriti i na slijedeće: **zaključci konferencije u Zagrebu, koji vjerno ističu potrebe željezničkih radnika, ostati će mrtvo slovo na papiru, ako se za njihovo oživotvorenje ne će svojski zauzeti baš sami radnici! To zauzimanje treba da uslijedi time, što će se radnici organizovati i kroz organizaciju nastojati, da se njihovim zahtjevima izadje u susret.**

Osim toga važno je još slijedeće: neke podružnice još uvijek nisu sazvale i održale svoje redovne godišnje skupštine, ma da su to bile dužne učiniti još u mj. martu i aprilu. **Redovne godišnje skupštine treba bezuvjetno održati čim prije! Nikakvi razlozi takvu indolenciju ne mogu ispričati.** Na skupštinama treba podneti izvještaj o radu u prošloj godini i odrediti smjernice za novi rad. Novi odbori dužni su živo nastojati, da se članstvo podružnice ojača, kako bi ukupan Savez dobio više snage i podstreka za akcije u korist svega željezničkog osoblja. Na skupštine neka se pozove i delegata iz Zagreba, koji će Vas izvestiti o svim najvažnijim pitanjima.

Obl. sekretarijat USŽJ.

ŽUTI I NOVI RADNIČKI PRAVILNIK.

21. maja o. g. održavali su nacionalni željezničari svoj kongres u Beogradu, na kojem su pjevali bučne slavopojke novom radničkom pravilniku. U posebnoj rezoluciji odali su priznanje ministru saobraćaja na donošenju novog radničkog pravilnika.

O odredbama novog radničkog pravilnika mi ćemo izvestiti naše članove u najskorije vrijeme. Po nacionalnima učinjene slavopojke bude u nama strah, da te odredbe ne će zadovoljiti potrebe i nade željezničkih radnika, koje su u novi pravilnik polagali.

Kad god će žuti doći među željezničare i tjerati demagogiju sa njihovom »borbom za radnike«, mora im se na tu odgovornost ukazati prstom. Uvijek i svakom zgodom treba ukazivati na njihovo Janusovo lice i raskrinkavati ga. Napuštanje njihove organizacije (kojoj većina članova pripada silom) i bojkot njihovih skupština i priredba treba da im bude odgovor sa strane željezničara.

Željeznički radnik.

Dužnost svakoga člana Saveza je, da pridobije bar jednoga novoga člana!

ŽELI PREMJEŠTENJE.

Magaziner stanice Zagreb-Sava želi izmijeniti mjesto službovanja sa službenikom iste struke iz bilo koje veće stanice u Slavoniji ili u dijelu Podravine.

Za potanje informacije neka se interesi obrate na Oblasni sekretarijat u Zagrebu. Haulikova 10 ili na centralu Saveza u Ljubljani.

SODRUG ALI SI ŽE PORAVNAL NAROČNINO!

Dopisi podružnica i povjereništava.

ZAGREB.

Godišnja skupština konzumne zadruga.

U nedelju dne 7. o. m. održana je redovna godišnja skupština ove važne željezničarske ustanove. Skupština je tekla prema predviđenom dnevnom redu, nu sa njenim radom i rezultatima nismo i ne možemo biti zadovoljni. Niti nas je mogao zadovoljiti izvještaj uprave, koji je — kao obično — bio stur i manjkav, niti smo oduševljeni diskusijama, koje, ma da ih bilo i previše, nisu pokazale neke naročite zadrugne svijesti kod većine prisutnih delegata. Neki delegati iz redova »bolje gospode« javljal su se za riječe i govorili samo za to, da se istaknu za kandidate u novu upravu. U tome su i uspjeli. Činilo se najnedrugarskije ispade samo da im se osigura izbor. Vjerojatno je, da će i oni, poput velikih mnogih njima sličnih, u novom položaju posve zanijemiti i zaboraviti konzekventnost izvršene »kritike«. Pored sturog rada ove vrste skupština, odnosno njeno vodstvo, nisu mogli ni ovoga puta mimoći uobičajene konvencionalnosti, koje dobrom dijelu zadrugara nisu mogli biti razumljive.

Kao nikad ranije tako ni ovaj puta naši predstavnici, kojih je na skupštini bio lijep broj, nisu bili prožeti egoizmom, da zajaše konzum i položajima se koriste. Ograničili su se, da izvrše objektivnu kritiku svih manjkavosti i neispravnosti i da dadu zadrugne smjernice za čim uspješniji rad u budućnosti. Našim predstavnicima u konzumu stalo je do principa ispravnosti i čestitosti, koji je jedini kadar, da produbi i učvrsti zadrugni duh. Ovo stanovište pozdravila je većina skupštinaru i ono je bilo glavni razlog, da se skupština nije izrodila u mlaćenje prazne slame. Ti principi biti će nam i dalje glavno uporište naše zadrugne djelatnosti.

Zadrugar.

Novi izum za pomoć radnicima.

U zagrebačkoj ložionici izumljen je jedan originalan način »pomoći« bijednim i nevoljnim radnicima: uskraćeno im je isplaćivanje akontacije na plaću u polovici mjeseca time, da će zato na zadnjega dobiti više novaca, sa kojim će moći »zadovoljiti« svoje potrebe. Već prva proba je pokazala, da izum ništa ne pomaže. Zarada, isplaćena odjednom, opet je mala kao i onda, kad je isplaćena u dva puta. Šta više radnici su primjetili, da — ako im se zarada isplaćuje dva puta u mjesecu — imaju od nje više koristi. Njihovom zahtjevu, da im se opet isplaćuje akontacija 15. u mjesecu, nije se odmah udovoljilo: dokazivalo se, da je izum ipak »dobar«. Konačno je određen prebiscit: tko je za izum, a tko je protiv? Izum je jednoglasno odbačen. Valjda će se to ovažiti!

Još jedan izum.

Još malo i zagrebačka ložionica dobiti će javno priznanje za razne patente, koje njeni upravljači izmišljaju. Najnoviji izum sastoji se u tome, što je svima radnicima, koji radi na sistemiziranim mjestima, uskraćen godišnji odmor, jer da su prevedeni u dnevničare i kao takvi neimaju pravo na odmor. To je učinjeno bez znanja radnika, koji nikada nisu tražili prevodjenje.

Svi ti radnici položili su propisane ispite za dotična mjesta i time povećali svoje kvalifikacije i faktičnu vrijednost, a nagrada im je smanjena.

Kad sv. Birokracius kuće gradi.

Pravilnikom o sporednim prnadležnostima zajamčeno je radnicima i službenicima pravo na pogodovnu vožnju za građevni materijal, ako grade kuću. Kako se u praksi ta pogodnost može iskoristiti, ljepo nam pokazuje slijedeći slučaj: radnik N. N. podnio je molbu za odobrenje pogodnosti, a nakon 6 tjedana dobio je nalog da dokaže, da je stalan u službi. Kad je to učinio, za nekoliko tjedana opet mu je stavljen nalog da dokaže, da je član penzionog fonda. Sada taj radnik opet čeka već nekoliko tjedana i brizi, da li će molba uopće biti povoljno riješena.

Postupak kod riješavanja tih molbi je toliko birokratski, da onemogućuje faktično korišćenje sa tom pogodnošću. Ako se u tim teškim prilikama radnik ili službenik odlučuje na gradnju kućice mora da se zna, da je tu odluku donio samo pod pretpostavkom, da će mu predviđene pogodnosti biti i odobrene. Otezanje sa odobrenjem tih pogodnosti ili njihovo neodobrenje isto je, što i onemogućiti mu gradnju. O tome bi nadležni trebali da vode računa i da odstrane sv. Birokraciusa iz postupka po takvim molbama.

Skupština željezničara u Varaždinu.

Dne 9. o. m. održali su varaždinski željezničari vanredno posjećenu i uspješnu skupštinu u dvorani Radničkoga doma. Skupština je sazvana na želju ložioničkih i pružnih radnika, da bi im se podnio izvještaj sa zemaljske konferencije radničkog osoblja u Zagrebu i dalo upute za organizacioni rad, budući se za takav rad osjeća vrlo velika potreba.

U ime Mjesnog medjustrukovnog odbora URSSJ pozdravio je sakupljene željezničare drug Pongračić i podnio opširan izvještaj o radu radničke konferencije u Zagrebu i svim njenim zaključcima. Pri koncu razlaganja pročitane su sakupljenima sve na konferenciji usvojene rezolucije, koje su jednoglasno primljene do znanja. Drug Pongračić zaključio je svoja interesantna razlaganja pozivom, da se i varaždinski željezničari nadju u redovima Ujedinjenog saveza željezničara Jugoslavije, jer jedino tako mogu postići, da se ostvare zahtjevi, sadržani u na zagrebačkoj konferenciji usvojenim rezolucijama. Bez organizacije ostati će ti zaključci mrtvo slovo na papiru i nitko ne će se smatrati naročito dužnim, da im udovolji. Zaključak razlaganja popratili su svi sakupljeni živim odobravanjem.

Poslije druga Pongračića javilo se za riječ nekoliko drugova, koji su podvukli potrebu organizacije za sve željezničko, a naročito radničko osoblje. Dok smo bili organizovani — rekli su drugovi — bilo nam je daleko bolje! Mi propadamo od vremena, od kada smo prestali biti složni i solidarni, t. j. od kada smo prestali brinuti se za same sebe. Sve to se mora popraviti i to tako, da čim prije obnovimo naš organizacioni rad.

Nakon ovako jednostavnog uvjerenja, da se bolje stanje može postići samo kroz organizaciju, pristupilo se izboru privremenog akcionog odbora sa zadatkom, da učini sve predradnje za osnivanje podružnice USŽJ. U odbor su izabrani drugovi: Mikac Ivo, Šestan Jakob, Vučec Mirko, Sirovec Stjepan, Peharda Drago, Bedeniković Ivan i Droždjek Gjuro.

Nakon toga je skupština u redu zaključena.

Sa industrijskih željeznica.

Drvar.

Danas je praznik rada: 1. Maj. Značaj i veličinu praznika rada shvatilo je naše radništvo, pa i željezničari, kao što treba: nitko nije radio! Našoj proleterskoj i internacionalnoj dužnosti odgovorili smo kao što treba. Impozantnost naše prvomajske proslave pokazala je još jednom, da su naši radnici svijesni svojih ideala i svojih dužnosti u borbi za lakše uslove rada i bolji život. Ovu visoku radničku svijest nije mogla da pomuti ni aždaja, koja se pojavila kod nas pod plaštem žutih i poduzela sve najgadnije i najbrutalnije, da natjera radništvo na oskrvrnuće njihove svetinje. Prijetilo se otpuštanjem, zatvaranjem i progonima sviju, koji su ođavali želju, da na Prvog Maja ne rade, ali to nije pomoglo. Nasilje pobjedila je visoka radnička svijest, u koju su se i ovoga puta sve nade i makinacije podlaca razbile. Složnost radnika na Prvog Maja natjerala je na pokornost i sve bukače, koji su posramljena obraza i uz prezir čestitih radnika krstarili po mjestu, prisiljeni da ne rade i da svetkuju nepoćudnog in sveca.

Solidarnost, sa kojom su se prvomajskoj proslavi priključili i svi naši

željezničari, služi im na čast i diku. Smatrali su svojom dužnošću, da budu sa svim ostalim radnicima solidarni, a to u toliko više, jer su i patnje zajedničke. Svojim postupkom dokazali su, da su dostojni članovi svojeg Ujedinjenog saveza željezničara Jugoslavije, koji smatraju jednim pravim i dosljednim svojem predstavnikom.

Željeznički radnik.

Novi radnički pravilnik.

U Službenim novinama drž. saobr. ustanova od 20. maja 1933. g. obnarodovan je novi pravilnik o radnicima državnih saobraćajnih ustanova. U informaciju svim željezničarima objavljujemo danas sve glavne izmene ovog novog pravilnika.

Pravilnik važi samo za radničko osoblje. Dosadašnji pravilnik međutim važio je i za kancelarijsko osoblje, dnevničarje te djake saobraćajnih škola.

Propisi za prijem u službu ostali su nepromenjeni.

Sistem zarada ostao je isti te se dijele nadnice na osnovnu i uvećanu nadnicu.

Unapredjenje dijeli se na 12 stepena te postigne radnik najviši stepen nakon 36 godina rada.

Tabela nadnica uvrščena je u članak »Novi delavski pravilnik« te su nadnice snižene za 10.

Početna nadnica fizičkog radnika jeste Din 19.80, a konačna nadnica Din 31.50, polukvalifikovanog radnika Din 21.60 i Din 36, a kvalifikovanog radnika Din 23.40 i 52.20.

Pored osnovne nadnice može dobiti radnik još uvećanu nadnicu i to: fizički radnik od 0—30%, polukvalifikovani od 0—40%, kvalifikovani od 0—50%.

Novi radnički pravilnik ne predviđa više, da zadrži radnik najmanje onu nadnicu, koju je imao pre obnarodovanja pravilnika, već predviđa u čl. 20, da se mora radnicima, koji bi primali danas veće uvećane dnevnice od onih, koje su predviđene u novom pravilniku, smanjiti ove nadnice, na maksimum predviđen u pravilniku.

Nova je odredba, da se radniku godina, u kojoj nije proveo na radu najmanje 200 radnih dana, ne uzima u obzir za stepenovanje.

Propisi za sticanje stalnosti ostali su nepromenjeni te dobija stalnost radnik posle 3 godine rada, ako nije prešao 36 godinu starosti.

Izmera dopusta ostala je nepromenjena te dobija radnik do 10 godina 10 dana, do 20 godina 15 dana i preko 20 godina 20 dana dopusta. Dopust dobija samo stalni radnik i pored toga još onaj radnik, koji je došao na željeznicu pre 28. oktobra 1923. godine i ako je bio stariji od 33 godina, samo da nije u tom međuvremenu prekinuo službu.

Stalnom radniku prestaje služba po dosadašnjim propisima, nova je jedino odredba, da prestaje stalnom radniku služba po navršetku 60 godina starosti.

Propisi o radnom vremenu ostali su nepromenjeni, izmenjen je samo propis o naknadi za prekovremeni rad, koji se i nedeljama i državnim ter verskim praznicima naplaćuje samo sa 50% po višicom.

Čl. 35 određeno je, da se može radno vreme po službenoj potrebi i smanjiti s tem, da radno vreme za stalne radnike ne može biti manje od 160 radnih časova (20 radnih dana) mesečno. Bolovanja, pošte, godišnji odmor i odustva po privatnom poslu uračunaju se u ovo radno vreme.

Novi pravilnik predviđa i propise o punim i selitbenim troškovima te nagradama u akordu. Svi ovi propisi ostali su u glavnome nepromenjeni te iznose dnevnicu za putovanja:

za kvalifikovanog radnika za prvih 10 dana po 40 Din, a posle po Din 25.—, za polukvalifikovanog Din 30.— i Din 20.—, za fizičkog radnika Din 25.— i Din 15.—.

Ove dnevnicu pripadaju i za slučaj službenog premještaja radniku, a članovima porodice pripada ¼ dnevnicu.

Premijski sistem ostao je dosadašnji s tim, da će ministar saobraćaja blago-

vremeno smanjiti premije, za koje ne bi bilo dovoljno pokrića do kraja godine.

Propisi o radničkim povjerenicima ostali su nepromenjeni.

Nov je propis, da mora svaki radnik prigodom sticanja stalnosti položiti zakletvu.

Novi pravilnik predviđa po pitanju organizovanja sve iste propise, koji su već uvešeni u zakon o drž. saobr. osoblju. Isto važi i za povraćaj štete.

Disciplinski propisi nadopunjeni su, a postupak sam ostao je dosadašnji.

Penzijski propisi u glavnome su ostali neizmenjeni. Promjene su:

Članarina iznosi za buduće: za kvalifikovanog radnika Din 63.— mjesečno; za polukvalifikovanog radnika Din 45.— mjesečno; za fizičkog radnika Din 36.— mjesečno.

Smanjenje članarine dakle iznosi od Din 4.— do Din 7.— mjesečno. Puno više smanjenje su penzije te iznose po novom pravilniku samo:

za kvalifikovanog radnika: početna penzija Din 450.—, konačna penzija Din 1.152.—.

za polukvalifikovanog radnika: Din 256.— početna, Din 655.36 puna penzija.

Radnik dakle uštedi na smanjenju članarine godišnje Din 48.—, a na penziji gubi posle 36 godina članstvo godišnje Din 990.—, kvalifikovani radnik uštedi godišnje Din 84.— a na penziji gubi Din 1536.— godišnje te znači ova regulacija veliki gubitak za sve radnike.

Novi pravilnik predviđa, da mora za sve priznato vreme radnik uplatiti naknadnu članarinu i to najviše u 120 mesečnih obroka, tako, da jedan obrok naknadne uplate ne može biti manji od redovne mesečne članarine.

Propisi u upravi penzionog fonda i skupštini ostali su nepromenjeni. Nova je odredba, da može radnik, čim bude regulisan zatražiti da mu se u roku od 6 meseci povрати iznos dotle uplaćane članarine. Ako pak ne podigne svojih članskih uloga, zadrži pravo za slučaj, da mu prestane regulisana služba pre nego što bi stekao pravo na ličnu penziju po zakonu o drž. saobrać. osoblju, da se mu odredi penzija iz radničkog penzionog fonda, ako imade ukupno više od 12 godina priznatog članstva te uplati naknadne članske uloge.

Konačno je nova još odredba, da se može primiti u radnički penzioni fond i sve radnike, koji su nastupili željezničku službu pre 28. okt. 1923. g. i ako su bili tada stariji od 33 godina.

Novi radnički pravilnik nije rešio radničkog pitanja te nije udovoljio opravdanim zahtjevima radnika. **Loše strane radničkog pravilnika jesu:** sniženje zarada za 10%, sniženje prekovremenog rada, snižavanje penzijskih prinaldežnosti, mogućnost ukidanja odštete za premije u slučaju nedovoljnih kredita, legaliziranje besplatnih dopusta, pooštrenje disciplinskih propisa i kao kod svih dosadašnjih pravilnika — puno nejasnosti.

Novi pravilnik **nije rešio** pitanja radnog odela, pitanja naknadnih uloga za penzioni fond, sporednih prinaldežnosti, dodatka za noćni rad, automatičkog unapredjenja, nije snizio službene dobe za punu penziju, nije odredio radničkih povjerenika prema zakonu o zaštiti radnika te nije priznao paritetne uprave penzionog fonda.

Jedino, šta je novi pravilnik predviđio boljeg za radnike, jeste priznavanje dopusta onim radnicima, koji su nastupili službu posle 33. godine starosti te povraćaj članskih uloga za slučaj regulisanja. Predložio, koje su stavili radnici, ostali su glas vapijućeg. Radnička organizacija nije sudjelovala kod izrade ovog pravilnika, jer je bila pripuštena samo žuta organizacija, koja ne može nikada zastupati interese radnika.

Dužnost svakog radnika na željeznici jeste, da svim snagama poradi na akciji za čimpriljašnju izmenu ovog pravilnika. Šta će radnici postići jedino, ako će se svi složiti u borbenoj radničkoj organizaciji.

Naša parola jeste: **Tražimo izradu definitivnog radničkog pravilnika uz sudjelovanje predstavnika radničke strukovne organizacije.**

Stavbena in kreditna zadruga

»Bajtar«

Ljubljana, Kolodvorska ulica 26 (dvorišče)

daje svojim članom

4% hipotekarna posojila.

S temi posojili hoče zadruga omogočiti gradnjo ali nakup hišice tudi onim železničarjem svojim članom, ki nimajo zadostnih sredstev. Več se poizve v zadr. pisarni med uradnimi urami, in sicer vsak ponedeljek in petek od 18. do 19. ure in vsako sredo od 13:30 do 14:30 ure.

Cestni železničarji v borbi proti redukcijam.

Dne 17. maja je g. direktor cestne železnice izdal objavo štev. 12, s katero napoveduje, da se s 1. junijem 1933 znižajo plače po sledeči tabeli:

od 1200 Din do 1500 Din za	5%
od 1500 Din do 2000 Din za	10%
preko 2000 Din	15%

Poleg tega se zmanjšajo rodbinske doklade od 150 Din na 100 Din mesečno za člana družine.

Ukine se dajatev 1% inkassa mesto napitnine.

To uredbo utemeljuje direkcija z zmanjšanjem dohodkov napram lanske mu letu za 11%.

Umevno je, da je ta uredba zelo razburila vse cestne železničarje, ker je uveljavljena proti odredbam pragmatike ter je bila izdana, ne da bi podjetje preje izvedlo kaka posvetovanja z delavskimi zaupniki.

Naš savez je sklical takoj v ponedeljek dne 22. maja shod cestnih železničarjev, ki se ga je udeležilo nad 100 cestnih železničarjev, ki so enodušno protestirali proti takemu načinu redukcij ter soglasno sprejeli zahtevo, da naj Delavska zbornica takoj uvede posredovalno postopanje. Enako je bil soglasno sprejet poziv vsem cestnim železničarjem za enoten nastop ter apel na mestno občino ljubljansko kot večinsko delničarko, da se občinski svet enako energično zavzame za prejemke cestnih železničarjev, kakor se je zavzel za mestne uslužbenke.

Centralna zveza je izdelala takoj primerjalno statistiko prejemkov cest-

nih železničarjev z mestnimi uslužbenci, iz katere izhaja, da so že sedanji prejemki delavskega in voznega osoblja daleko manjši od prejemkov najnižje kategorije mestnih uslužbencev, če bi se pa izvedla napovedana redukcija, bi bili prejemki voznega osoblja neoziraje se na rodbinske doklade nižji od prejemkov mestnih uslužbencev za 100 do 823 Din mesečno, ter bi nastala še ta anomalija, da bi uslužbenec po več službenih letih dobil celo manjše prejemke, kakor jih je imel dotlej.

Centrala saveza je takoj izvršila sklepe shoda ter je poslala g. županu mestne občine daljšo predstavko, v kateri med drugim navaja:

Ker ima pri Splošni maloželezniški družbi odločilo besedo mestna občina potom svojih, od občinskega sveta delegiranih zastopnikov, ter je na poslovanju in prospehu podjetja izredno zainteresirana, a prospeh podjetja je v veliki meri odvisen od zadovoljnih uslužbencev, Vas prosimo, gospod župan, da bi postavili vprašanje redukcij pri cestni železnici na dnevni red seje občinskega sveta, ter da bi občinski svet poiskal druga pota, s katerimi bi se dosegel isti efekt, a uslužbencem bi ostale dosedanje plače.

En izhod bi bil raztegnitev amortizacijske dobe na 35 let ter uvedba druge tarifne politike, kot se danes izvaja.

Končno pripominjamo, da je napovedana redukcija v protivnosti z odredbami pragmatike, ki pridržuje spremembe prejemkov izrecno le odločbi občnega zbora družbe.

Svoječasno je bilo uslužbencem zagotovljeno, da se bodo njih prejemki ravnali po prejemkih enakih uslužbencev pri mestnem magistratu, vendar se to ne izvaja že dalj časa in je bil ta princip kršen s službeno pragmatiko od 1. januarja 1931. Naravnost ogromne razlike pa nastanejo sedaj, če bi se izvedla napoveda-

na redukcija. V informacijo prilagamo primerjavo prejemkov cestnih železničarjev z mestnimi uslužbenci, iz katere razvidite, da bi bila razlika, če bi se redukcija izvedla, pri voznem osoblju s polnimi službenimi leti napram enakemu uslužbencu mestne občine mesečno 800 Din samo pri osnovnih prejemkih, ne glede na rodbinske doklade.

Ker se je mestni občinski svet odločno zavzel v obrambo položaja mestnih uslužbencev, upravičeno upamo, da se bo enako postavil tudi v obrambo prejemkov cestnih železničarjev, ki le formalno niso uvrščeni med mestne uslužbenke.

Upravi cestne železnice je poslala vlogo, v kateri med drugim omenja:

V prvi vrsti si usojamo opozoriti na določbe službene pragmatike, in to čl. 37 in 71, katera izrecno določata, da se zamorejo spremembe pragmatike, posebno pa prejemkov izvršiti le na podlagi zaključka občnega zbora družbe. Ker v danem primeru to ni slučaj, prosimo, da bi upravni svet svoj sklep sistiral.

Padca dohodkov napram lanske mu letu ne moremo kontrolirati, ker nimamo na razpolago podatkov, vendar vemo, da stoji cestna železnica sedaj pred glavno sezono z ozirom na velike prireditve, ki se vrše v Ljubljani, kopalno sezono itd. ter je gotovo, da bodo prihodnji mesec prinesli popolnoma drug efekt kakor sedanji. V mestnem občinskem svetu se je pri debatah opetovano poudarjalo, da so vse novo zgrajene proge rentabilne in iz teh izjav sledi, da ni nikakega povoda za redukcijo.

Obrčamo se do Vas, gospod predsednik, da bi odredili, da se čimprej sestanejo zastopniki podjetja, zaupniki in zastopniki organizacij, ki naj bi stvarno razmotrivali o položaju ter poiskali tak izhod iz sedanjega položaja, da bo zadovoljiv in sprejemljiv za vse prizadete stranke.

Končno nam je čast predložiti tudi primerjavo prejemkov uslužbencev cestne železnice po sedanjem stanju in upoštevajoč napovedano redukcijo napram prejemkom uslužbencev mestne občine ter upamo, da se bo tudi upravni svet družbe, v katerem sede ugledni občinski odborniki, ki so se z vso odločnostjo zavzeli za prejemke mestnih uslužbencev, enako odločno zavzeli tudi za prejemke cestnih železničarjev, saj je tudi cestna železnica dejansko neke vrste mestno podjetje, čeprav se upravlja pod naslovom d. d.

Pripominjamo, da bomo z naše strani izdelali konkretne predloge za uravnoteženje budžeta cestne železnice, in to popolnoma objektivno, ter jih bomo predložili na prvem sestanku in upamo, da se bo našel izhod, ki bo obojestransko sprejemljiv.

Narodni strokovni zvezi pa je poslala dopis sledeče vsebine:

Podpisane mu savezu je čast na podlagi soglasnega zaključka zborovanja cestnih železničarjev, ki se je vršilo dne 22. maja 1933 in katerega seje udeležilo okrog 100 cestnih železničarjev, obrniti se do Vas z apelom na enoten nastop v akciji za ukinjenje objave štev. 12, s katero je Splošna maloželezniška družba d. d. s 1. junijem 1933 napovedala občutno redukcijo prejemkov cestnih železničarjev.

Podpisani savez je zaprosil danes Delavsko zbornico za uvedbo posredovalnega postopanja ter upamo, da boste pri tem posredovanju sodelovali tudi Vi, tako, da se manifestira enotnost vseh cestnih železničarjev ter prepreči napovedana redukcija, ki je napovedana preko določb veljavne službene pragmatike.

Prosimo Vašega nujnega odgovora odnosno telefonskega sporočila, kje se v slučaju Vašega pristanka sestanemo radi določitve nadaljnje skupne taktike.

Predstavke je poslala še vsem občinskim odbornikom, Delavski zbornici, a podjetju je med tem dostavila tudi konkretne predloge, kako naj se rešava vprašanje redukcij. Ti predlogi so:

Vprašanje redukcij naj se odgodi do meseca julija in nato uvede pogajanja med podjetjem in delavstvom na podlagi obračuna prve polovice leta, ker smo uverjeni, da bo pokazal popolnoma drug efekt. Tarifna politika družbe naj se spremeni ter smo konkretno predlagali nove tarife, ki bi omogočile povečanje dohodkov.

Pri mestni občini naj se doseže znižanje cene za električni tok, z zavodi, ki so odobrili posojila, pa naj se doseže podaljšanje amortizacijske dobe za pet let.

1% inkassa mesto napitnine naj se ukine.

Delavska zbornica je sklicala sestanek obeh organizacij, na katerem pa je Narodno strokovna zveza izjavila, da odklanja vsako sodelovanje in enoten nastop z našim savezom, ker je že, odnosno še bo sama podvzela vse potrebne korake, da se povoljno reši vprašanje redukcij. S to izjavo je Narodno strokovna zveza zopet dokazala, da ji ni za interese delavstva, da hoče, da delavstvo nastopa razcepljeno in ga s tem seveda izroča izrabljanju od strani delodajalca, ki se dobro zaveda, da na

dve fronti razcepljen nasprotnik ni več resen nasprotnik, s katerim je treba računati, marveč lahko izigrava enega napram drugemu, nazadnje pa seveda plača račun vse delavstvo. Ta nastop narodnih iskreno obžalujemo in upamo, da bo odprl oči slehernemu cestnemu železničarju, da bo vedel kje je njegovo mesto.

Sprejet je bil na sestanku zaključek, da naj Delavska zbornica intervencira pri podjetju za sklicanje pogajanj.

Na intervencijo Delavske zbornice je nato **predsednik upravnega sveta** cestne železnice takoj poklical delavske zaupnike in zastopnike obeh organizacij na razgovor, na katerem je utemeljeval ukrep upravnega sveta, ki je v sedanjem položaju žal nujno potreben, ako se hoče doseči ravnotežje finančnega poslovanja družbe. Zastopnik našega saveza mu je podrobno pojasnil stališče cestnih železničarjev in njihove predloge ter je končno predlagal, da naj se skliče anketa vseh prizadetih ter odločujočih javnih činitelj, da se doseže drug način rešitve deficita in uslužbencem zagaranira neokrnjena pragmatika.

Dne 29. maja pa je g. župan sklical razgovor, na katerega je povabil zastopnike družbe, nekaj občinskih odborov in delavske zaupnike. Na tem sestanku je nastopil s. Cej energično za obrambo pragmatike cestnih železničarjev, ki mora ostati nedotakljiva, ter je predlagal, da se redukcije odgode do julija in v tem času vrše pogajanja ter išče izhod iz krize od sodelovanju vseh prizadetih. Posamezni upravni odborniki družbe pa so stali na stališču, da se redukcije ne morejo odgoditi, ker jih zahteva slab finančni položaj družbe.

Končno sta se izkristalizirala dva predloga:

S. Cej, ki je glavni delavski zaupnik in predsednik podružnice cestnih železničarjev, je stavil predlog, da **ostane pragmatika neokrnjena in da se za slučaj, da dejanska obstoja od družbe navedeni deficit, uvede začasno za nenastavljeno osoblje po eden, za nastavljeno osoblje po dva prosta dneva mesečno več, katera se ne plača. Čim se dohodki družbe povečajo, ta brezplačni prosti dan takoj preneha.**

Narodna strokovna zveza pa je stavila drug predlog: Prejemki do 1200 Din naj ostanejo neokrnjeni, preko 1200 Din pa se naj znižajo za 5%, preko 1500 Din za 10% in preko 2000 Din za 15%. Sprejela je torej v glavnem predlog družbe, s to izjemo, da se nenastavljeno osoblje nič ne reducira.

Tudi tukaj je pokazala narodna organizacija svojo nedoraslost, ker če se izvede redukcija, kot jo ona predlaga, je spremenjena pragmatika, kar je največji udarec za vse cestne železničarje, ker tudi mladi bodo v doglednem času nastavljeni in nato deležni dobrot, ki jih predlaga Narodno strokovna zveza.

Če primerjamo od s. Ceja stavljeni predlog, vidimo, da bi cestni železničarji imeli nekaj časa po eden odnosno dva prosta dneva več, ki bi jih lahko porabili za svoje privatne zadeve in bi znašala redukcija od 40 Din do največ 152 Din mesečno pri najvišji plači.

Rešitev, predlagana od narodnih, pa bi znašala (izvzeti bi bili le uslužbenci do 1200 Din, t. j. nastavljeno osoblje ter majhen del nastavljenega delavstva) redukcijo od 60 do 343 Din mesečno. Poleg tega pa bi morali uslužbenci **delati vse dneve v turnusu kot doslej, od česar bi imela uprava ponoven dobiček in kar je najvažnejše, kršena bi bila službena pragmatika, kar pomeni udarec za vse cestne železničarje.**

Obveščamo o dosedanjem poteku pogajanj vse cestne železničarje ter upamo, da bodo tudi nastavljeni izpregledali, kje je njihova korist ter da bodo cestni železničarji res stopili v enotno fronto za obrambo pragmatike in proti redukcijam.

IZ UREDNIŠTVA:

Prejeli smo večje število dopisov o shodih, redukcijah, Mariborskem podpornem društvu, Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev, kar vse objavimo v prihodnji številki, ker smo v tej številki objavili izvleček delavskega pravilnika ter poročilo o meznem gibanju cestnih železničarjev.